

व्यभिः *f.*, निर्धारणं.—(Opinion) मतं, मतिः *f.*, बुद्धिः *f.*, बोधः, संकल्पः, निवेदनं.—(Paragraph, period) वाक्यं, वचनं, उक्तं, प्रहङ्कता, पदं, वाक्यसङ्घः, वाक्यपरिच्छेदः, वक्तव्यः; 'a complete sentence, निरुद्धः' 'construction of sentences,' वाक्यरचना, वाक्ययोजना; 'rule of constructing sentences,' वाक्यपद्धतिः *f.*—(Maxim) सूचं.

To SENTENCE, *v. a.* निर्णयं कृ, दण्डनिर्णयं कृ, दण्डाज्ञां कृ, दण्डकथनं कृ, दण्डनिर्णयं कृ, दण्डाभिधानं कृ, अपराधकथनपूर्व दण्डाभिधानं कृ, दण्डं निर्णी (c. 1.)—अयति—छेत्तुं or प्रणी; 'to death,' वधदण्डाज्ञां कृ.

SENTENCED, *p. p.* निर्णीतः—ता—तं, निर्णीतः दण्डः—यथा—यत्, प्रणीतः—ता—तं, प्रणीतः दण्डः—ता, निश्चितः—ता—तं, तोरितः &c., साधितः &c.

SENTENTIOUS, *a.* (Abounding with sentences or maxims) सूचनमयः—यी—यै, सूत्रप्रायः—या—यै, वाक्यमयः—यो—यै.—(Using short sentences) सूत्रभाषी—पिणी—पि (न्), सूत्रभाषाभाषी &c.

SENTENTIALLY, *adv.* सूत्रभाषादुपेयम्, सूत्रनम्, सूत्रवचनम्.

SENTENTIUSNESS, *s.* सूत्रभाषणं, सूत्रप्राप्तापवर्णं, सूत्रभाषादुपेयं

SENTIENT, *a.* चेतनः—ना—नं, सचेतनः—ना—नं, चेतनायान्—यती—यत् (न्), चैतन्यवान् &c., चैतन्ययुक्तः—क्ता—क्तं, चैतन्यविशिष्टः—ष्टा—ष्टं, चेतकः—क्ता—क्तं, चेतगमनः—ता—तं, चेतयः—या—यै, विषयगहनशक्तिः—क्ता—क्ते, विषयगहनलक्ष्यः—ना—नं, इन्द्रिययुक्तः—क्ता—क्तं, इन्द्रियवान् &c., इन्द्रियविशिष्टः—ष्टा—ष्टं, इन्द्रियशानविशिष्टः &c., सचेतः—ष्टा—ष्टं; 'a sentient being,' प्राणी *m.* (न्), चेतनः, प्राणभूत *m.*, शरीरी *m.*, देहा *m.* see *LIVING, part.*

SENTIMENT, *s.* (Thought, opinion, notion) मतं, मतिः *f.*, बुद्धिः *f.*, कल्पना, मनःकल्पना, बोधः, सङ्कल्पः.—(Sense contained in words) अर्थः क्षीप्रप्रायः, see SENSE.—(Feeling, passion) भावः, रसः, रागः, भाव्यः, रुचिः *f.*, see PASSION. Eight sentiments or *rasas* are usually enumerated: 1. Love, शृङ्गारः. 2. Mirth, हास्यः—स्यं. 3. Tenderness, करुणा or काव्यं. 4. Anger or rage, रौद्रः—द्रं or क्रोधः. 5. Heroism, वीर्य—र्यं. 6. Terror, भयानकः—कं or भयं. 7. Disgust, वीरस्यः—स्यं. 8. Surprise, अद्भुतः—तं or विस्मयः. Sometimes a ninth is added, 'tranquillity,' शान्तिः, or even a tenth, 'paternal tenderness,' वात्सल्यं.

SENTIMENTAL, *a.* (Abounding with sentiment or feeling) रसिकः—का—कां, रसमयः—यी—यै, रसलः—सा—सं, रसी—सिन्धि &c., रसवाच्य—वहो &c., रसरूपः—था—थं, रसालोकः—का—कं, भाविकः—का—कं, रसरागः—गा—गं, रागवान् &c., रागाग्नितः—ता—तं, शृङ्गारी—रिणी &c., रसस्थान् &c.—(Affected) रसानुकारी &c., भावानुकारी &c., विलङ्घः—था—थं, सवैलस्यः—स्था—स्थं

SENTIMENTALITY, *s.* रसानुकारिता, भावानुकारिता, विलस्यं, रसिकत्वं.

SENTINEL, SENTRY, *s.* सेनारक्षः—द्यकः, सैनिकः, रणकः, रक्षी *m.* (न्), उपरक्षकः, रक्षिता *m.* (न्), सैन्यः, उपरक्षणं, परिधिस्थः, खनोकस्थः, सज्जनं.

SENTRY-BOX, *s.* रक्षकगृहं, सैनिकगृहं, सैनिकाधारः.

SEPARABLE, *a.* भेद्यः—द्या—द्यं, विभेद्यः—द्या—द्यं, विभोजनीय—या—यं.

To SEPARATE, *v. a.* विभुज् (c. 7.)—युनक्ति—युंक्ते—युंक्ते. c. 10—योजयति—यिषुं, विसेयुज्, विप्रयुज् विभिद् (c. 7.)—भिन्नति—भेत्तुं, भिद्, विच्छिद् (c. 10.)—छेदयति—यिषुं, विच्छिद् (c. 7.)—छिनत्ति—छेत्तुं, विगम् in *caus.* (गमयति—यिषुं), वृषकु, विभक्त, विविच्.

To SEPARATE, *v. n.* विभुज् in *pass.* (गुन्यते), विभुक्—क्ता—क्तं भू, विभिद् in *pass.* (भिन्नति), भिद्, राभिन्नः—ना—नं भू विविच् (c. 4.)—यिषति—छेत्तुं, विच्छिद् in *pass.*, विगम् (c. 1.)—गच्छति—गन्तुं, विभक्त—क्ता—क्तं भू.

SEPARATE, *a.* (Distinct, disconnected) विभित्रः—ज्ञा—ज्ञं, भिन्नः &c., यतिरिक्तः—क्ता—क्तं, पृथक्स्थितः—ता—तं, पृथक् indec., विषिक्तः—क्ता—क्तं, विषयक्तः &c., असंछद्—द्वा—द्वं, असंछद्—ष्टा—ष्टं, असंछिद्यः—गता—गत्, यस्तुः—क्ता—क्तं, अयतिरिक्तः—शी—शी, विगतः—ता—तं, विरलः—ला—लं, प्रविश्रुतः &c., असाधारणः—या—यी—यं, गतः &c.

SEPARATED, *p. p.* विभुक्—क्ता—क्तं, विभोजितः—ता—तं, विसेयुक्तः—क्ता—क्तं, पृथक्पृथक्—ता—तं, विच्छिद्—द्वा—द्वं, असंछद्—द्वा—द्वं, परिच्छिद्—ज्ञा—ज्ञं, विच्छिद् &c., विभित्रः &c., भिन्नः &c., विगतः—ता—तं, विभक्तः—क्ता—क्तं, विषिक्तः &c., द्विभुक्तः &c., व्यासक्तः &c., असंस्कृतः &c., असंलग्नः—गता—गत्, विसेल्लनः &c., विषयछद्—द्वा—द्वं, सागरलल—ला—लं, व्यासक्तः &c.; 'from a lover,' विपुर्—रा—रं, विरही—रिणी &c.

SEPARATELY, *adv.* पृथक्, विरलं, विभिन्नं, विभेदेन, विभागश्च.

SEPARATENESS, *s.* पृथक्, पार्ष्वकं, भिन्नता, विभिन्नता, पृथग्भावः.

SEPARATER, *s.* विभेदकः, विच्छेदकः, विभेदकारी *m.* (न्), पृथक्कारी *m.*

SEPARATION, *s.* (The act) विभोगः, विप्रयोगः, विभोजनं, विभेदः—द्वं, विषेयः—यत्, प्रविषेयः, विच्छेदः—द्वं, पृथक्करणं, द्विभुकरणं, परिच्छेदः, भेदः—द्वं, अखलेदः, विभागः, प्रविभागः, विगमः, विसेययोगः, व्यासङ्गः, असम्भानं, असंयोगः, सङ्गविच्छिन्निः *f.*—(The state) भिन्नता, विभिन्नता, विभेदः, भेदः, विभोगः, विप्रयोगः, पृथक्, पार्ष्वकं, पृथग्भावः, विच्छेयः, विच्छिद्यता, विभक्तता, विभक्तभावः, विरटः, व्यतिरेकः, व्यापृच्छः *f.*—(Of the sexes) द्वन्द्वभेदः, द्वन्द्वभिन्नं, स्त्रीपुरुषभेदः.—(Especially of lovers) विरहः, विच्छेयः, प्रविच्छेयः, विप्रयोगः, विभोगः, विप्रलम्भः, विपुर्, विपुर्गतः, विगमः; 'anguish of separation,' विरहचक्रः, विरहानलः; 'a woman who suffers separation from her lover,' विरहिणी, विरहोक्तविभता, उत्साहवता.

SEPOY, *s.* सैन्यः, सैनिकः. See SOLDIER.

SEPTANGULAR, *a.* सप्तकोणः—द्या—द्यं, सप्ताक्षः—सा—सी—सं.

SEPTEMBER, *s.* भाद्रपदशुद्धै, चाश्विनपुर्णमासी, भाद्रः, भाद्रपदः, मोक्षपदः, नभस्य.

साधिनः, साधुपदः, इयः.

SEPTENARY, *a.* सप्तसंख्यकः—क्ता—क्तं, सप्तरूपः—या—यं

SEPTENARY, *s.* (Aggregate of seven) सप्तकं.

SEPTENNIAL, *a.* सप्तवर्षिकः—क्ता—क्तं, साप्तवर्षिकः &c., साप्ताहिकः &c.

SEPTIC, SEPTICAL, *a.* गलनकारी—रिणी—रि (न्), विगलनकारी &c.,

विलिलनकारी &c., विगलनकृत् *m. f. n.*, विलननकृत् *m. f. n.*

SEPTILATERAL, *a.* सप्तपार्श्वकः—क्ता—क्तं, सप्तरुपः—ना—नं, सप्तपदः—हु—हुः.

SEPTUAGENARIAN, *s.* सप्ततिकाः—क्ता—क्तं, सप्ततियकः—क्ता—क्तं.

SEPTUM, *s.* (Of the scrotum) महापौञ्ज्यः, विटपः, see SCROTUM.

SEPTUPE, *a.* सप्तगुणः—द्या—द्यं, सप्तविधः—था—थं, सप्तकः—क्ता—क्तं.

SEPULCHRE, SEPULCHER, *s.* समाधिः *m.*, श्मशानं, सन्धिः *m.*, श्मशानम्, श्मशानन्दिरं, प्रेतमन्दिरं, प्रेतस्थानं, प्रेतवासः, श्मशानः, श्मशानस्थानं, श्मशानस्थानम्, श्मशानस्थानम्.

SEPULCHRAL, *a.* श्मशानसम्बन्धि—न्धनी—न्धि (न्), श्मशानिकः—क्ता—क्तं, श्मशान in *comp.*, श्मशानविषयकः—क्ता—क्तं; 'sepulchral blossom,' श्मशानसुमनस् *n.*

SEPULCHRE, *s.* श्मशानस्थानं, निखननं, खननं, भूमौ निखननं, श्मशाने स्थापनं, see BURIAL.—(Rites of sepulture) प्रेतकर्म *n.* (न्), अन्त्येष्टिः *f.*, श्मशानकर्म *n.*, अन्त्येष्टिकर्म *n.* See FUNERAL.

SEQUEL, *s.* (That which follows, succeeding part) उत्तरभागः, उत्तरं, शेषभागः, उत्तरार्धं, शेषः.—(Consequence) परिणामः, अन्तः, शेषः, अन्त्ययः, see RESULT; 'in the sequel,' शेषे, अन्ते, अन्त्ये

SEQUENCE, *s.* अन्त्ययः, समन्वयः, अनुक्रमः, जानुपूर्वः. See SUCCESSION.